

Luonnon virkistyskäytön merkitys Suomessa

Eki Karlsson
toiminnanjohtaja
Suomen Latu ry

eki.karlsson@suomenlatu.fi

www.suomenlatu.fi

Esityksen sisältö

- Suomen Latu ry ja näkökanta luonnon virkistyskäyttöön
- Luonnon virkistyskäyttö
- Jokamiehenoikeudet
- Virkistyskäyttö luonnonsuojelualueilla

Esityksen sisältö

- Suomen Latu ry ja näkökanta luonnon virkistyskäyttöön
- Luonnon virkistyskäyttö
- Jokamiehenoikeudet
- Virkistyskäyttö luonnonsuojelualueilla

Suomen Latu ry

- Jäseniä 74 000
- Jäsenyhdistyksiä yli 230
- Suomen Latu ja sen jäsenyhdistykset tunnetaan liikuttajina, ulkoilun ja retkeilyn tunnustettuina asiantuntijoina sekä ulkoilijoiden asiaa ajavana kaikille avoimena kansalaisjärjestönä.
- Tavoitteenamme on saada suomalaiset liikkumaan entistä enemmän ja monipuolisemmin.

Esityksen sisältö

- Suomen Latu ry ja näkökanta luonnon virkistyskäyttöön
- **Luonnon virkistyskäyttö**
- Jokamiehenoikeudet
- Virkistyskäyttö luonnonsuojelualueilla

Luonnon virkistyskäytön merkitys on suuri

Ulkoilukäytös Osallistumis- Kertoja
osuus, % vuodessa

Ulkoilu metsissä ja puistoissa		
Kävely	68	114
Marjastus	56	8
Mölköily	56	31
Pyöräily	55	48
Luonnon tarkkailu, maanpuhdistus	48	55
Sienestys	38	7
Auringonotto rannalla	31	7
Eväsretkeily	30	7
Puiden ja oksien keräily	30	12
Lasten kanssa ulkoilu	30	55
Koiran ulkoiluttaminen	25	248
Patilointi	23	31
Yrttien ja kukkien keräily	17	7
Juoksu lenkkeily	16	61
Lintuharrastus	14	120
Tehtäily	12	6
Vapaa-ajan metsätyö	10	9
Metsästys	8	22
Erävaellus	8	9
Ulkoilu vesillä		
Uinti	67	26
Veneily	47	24
Kalastus	46	31
Ulkoilu hiihdellä ja jäällä		
Maastohiihto	38	19
Laskettehu	15	8
Moottoriheikkailu	10	13

- Ulkoilu on suomalaisten suosituin harrastus, 97% harrastaa (Metla 2000) ulkoilua
 - Kolme neljästä vähintään kerran viikossa
 - Vapaapäivinä kaksi tuntia kerrallaan
 - Työpäivinä tunti kerrallaan
 - Vuosilomasta ulkoiluun 16 päivää
 - Keskimäärin 11 erilaista ulkoiluharrastusta
- Suomalaisten liikkumattomuuden ongelma voidaan ratkaista vain ulkoilun ja arkiliikunnan avulla (Ilkka Vuori 2004)
- Lähiulkoilumahdollisuudet ja ulkoilureittistön palveluiden taso merkittävässä roolissa

Luonnon virkistyskäyttöön liittyvät suurimmat kansalaisjärjestöt

- Metsästysliitto 147.000 jäsentä
- Suomen Kennelliitto 125.000 jäsentä
- Suomen 4H-liitto 83.000 jäsentä
- **Suomen Latu 74.000 jäsentä**
- **Partiolaiset 70.000 jäsentä**
- **Suomen Suunnistusliitto 60.000 suunnistajaa**
- Suomen Vapaa-ajankalastajain keskusjärjestö 60.000 jäsentä
- Veneilyliitto 50.000 jäsentä
- Suomen Ratsastajainliitto 41.000 jäsentä
- **Suomen Luonnonsuojeluliitto 33.000 jäsentä**

Esityksen sisältö

- Suomen Latu ry ja näkökanta luonnon virkistyskäyttöön
- Luonnon virkistyskäyttö
- **Jokamiehenoikeudet**
- Virkistyskäyttö luonnonsuojelualueilla

Jokamiehenoikeudet

- Luonnon virkistyskäytön tukipilari on jokamiehenoikeudet, joka mahdollistaa ainutlaatuisen luonnossa liikkumisen Suomessa.
- Jokamiehenoikeudet on kansallinen aarre, jota pitää vaalia, ylläpitää ja tiedottaa.
- Tutkimuksen mukaan jopa 97 % jokamiehenoikeuksien kanssa tekemisissä olevista henkilöistä kokee, että jokamiehenoikeudet toimivat Suomessa hyvin tai melko hyvin. (Ympäristöministeriö 2007)
- Ympäristöministeriö yhteistyössä Suomen Ladun kanssa työstää jokamiehen oikeuksien tulkintojen helpottamiseksi ammattilaisen käsikirjan.

Esityksen sisältö

- Suomen Latu ry ja näkökanta luonnon virkistyskäyttöön
- Luonnon virkistyskäyttö
- Jokamiehenoikeudet
- **Virkistyskäyttö luonnonsuojelualueilla**

”Ihmisten iloksi ja hyödyksi”

Urho Kekkosen kansallispuiston
tervetuliaissanat

Alueiden rauhoitus ja virkistyskäyttö 1/2

- Väite: Talouskäytöstä luonnonsuojelualueiksi muutetut metsät lisäävät mahdollisuuksia metsän virkistyskäyttöön.
- Oleellinen kysymys on se, että lisääkö vai rajoittaako alueen rauhoitus virkistyskäyttöä?
 - Virkistyskäyttö paranee
 - infra paranee ja sen kautta käyttö lisääntyy
 - Tieto alueesta lisääntyy
 - Virkistyskäyttö heikkenee
 - Helsingin ympäristökeskuksen rajoitusehdotukset Pirttimäen, Luukin ja Hakjärven Natura 2000 alueilla
 - UKK-kansallispuiston Kopsus-järven maantiellä ei saa pyöräillä

Alueiden rauhoitus ja virkistyskäyttö 2/2

- Ennen tietyn alueen rauhoittamista pitää tietää, mitä virkistyskäytölle todellisuudessa tapahtuu.
-> Päätös rauhoituksesta ja päätös alueen hoito- ja käyttösuunnitelmasta pitää ratkaista samanaikaisesti
- Virkistyskäytön asiantuntijat, kuten Suomen Latu ja edellä mainitut luonnossa liikuttavat järjestöt, otettava mukaan luonnon virkistyskäyttöä suunniteltaessa.

Luonnon virkistyskäytön merkitys Suomessa

- Luonnon virkistyskäytön merkitys on suuri koska
 - Lähes kaikki suomalaiset liikkuvat luonnossa erittäin monipuolisilla eri tavoilla. Tästä osoituksena moninainen luontoon liittyvien kansalaisjärjestöjen kirjo
 - Luonnossa liikkuminen kuuluu kulttuuriimme
 - Tulevia sukupolvia ei saa etäännyttää/eristää luonnosta vaan kannustaa luontoon.
- Suomen Latu ja paikalliset latuyhdistykset tarjoavat osaamistaan virkistyskäyttöä kehittävässä ja luontoon liittyvässä hankkeissa myös tulevaisuudessa.

Kysymyksiä?

Kiitos

Eki Karlsson
toiminnanjohtaja
Suomen Latu ry

eki.karlsson@suomenlatu.fi

www.suomenlatu.fi

